

Tong yulduzi

Vatan yagonadir,
Vatan bittadir!

N:47 (67212)
2018-yil 19-noyabr

www.tongyulduzi.uz

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqa boshlagan

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetası

ISSN - 2010-6092

43-MAKTAB

KO'RINA KENTNING BILIMDON YOSHLARI

Buxoro - buyuk allomalarga beshik
bo'lgan muqaddas zamin. Bu qutlug'
go'shaga har gal yo'limiz tushgani-
da, qalbimizni beixtiyor ajib hislar
chulg'ab oladi. Ayniqsa, buxorolik
ilmga chanqoq, tashabbuskor, yan-
gilikka intiluvchan yoshlari bilan
suhbatlashsangiz, yurtimiz kelajagi
porloq, ertasi bugunidan-da yorug'
ekaniga amin bo'lasiz.

2-bet

– Men «G'uncha» jurnalida e'lon qilin-
gan «Kitobga qo'l tutay» tanlovi g'olib
bo'ldim, – deydi Shofirkon tumanidagi
40-umumta'lum maktabining 3-sinf
o'quvchisi Mohinabonu Rustamova.

Tel:
(71) 244-63-08;
[www.tongyulduzi.uz;](http://www.tongyulduzi.uz)
e-mail: [info@tongyulduzi.uz;](mailto:info@tongyulduzi.uz)
telegram: t.me/tongyulduz

Sevimli «Tong yulduzi»
gazetasiga 2019-yil uchun
obuna bo'lishga shoshiling!

Nashr
ko'rsatkichi
198

Har qanday bilim bizni g'ayratga undagan taqdirdagina qimmatlidir.

KO'HNNA KENTNING BILIMDON YOSHLARI

Buxoro viloyati, Shofirkon tumanidagi 40-umumta'l'm maktabi tomon yo'l olarkanmiz, har bir xonodon darvozasi oldida o'ndan ziyyod teraklarni ko'rib, hayron qoldik. Teraklar po'stlog'idan tozalanib, bog'lam-bog'lam qilib tikka turg'azib qo'yilgani esa go'yo san'at asari edi. «40-umumta'l'm maktabi Terakchilar qishlog'ida joylashgan-da», dedi hayratimizni sezgan Shofirkon tuman xalq ta'limi bo'limi ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha mudir o'rinnbosari Dilshod Jo'rayev.

Shu pallada sevimal shoirimiz, O'zbekiston Qahramoni Erkin Vohidovning «Terak» deb nomlanigan she'ri yodimga tushdi:

**Men terakman,
Terakman,
Men hammaga kerakman.
Osmon mening
Yelkamda,
Men olamga
Tirkakman.**

Bu she'rdagi «Men hammaga kerakman» degan misrlar Terakchilar qishlog'i yosholining shiori edi, nazarimda. Xaylonmi bizni maktabga olib borayotgan haydovchingin gaplari bo'lib yubordi. «Qishloqda bekorchi yo'q. Har bir xonodon egalari tadbirkor. Hatto bolakaylor ham o'qish bilan birga ota-onasiga ko'maklashadi, mehnatning qadriga yetishadi, shu bois, qishlog'imiz tinch, bir-birlari bilan totuv yashashadi. Maktab rahbari Qayum aka Ovloberdiyev mening ham ustozim. O'ttiz yildan beri aynan ushbu ta'l'im maskanida direktor bo'lib ishlaydilar. Maktab o'quvchilar har sohada ilg'or, deya faxrlanib qo'ydi.

Xalq ta'limi bo'limi xodimi Dilshod akaning aytishicha, 40-umumta'l'm maktabi o'quvchilar soni hisobiga «Kichkina» ta'l'im maskani hisoblanar ekan. Quvonlisi, ana shu «Kichkina» maktab bizda a'lo natijalar bilan katta taassurot qoldirdi. «Kichkina demang bizni, degan maqol aynan shu maktab o'quvchilar uchun aytigandek edi, go'yo.

Maktab faoliyati bilan yaqindan tanishganimizda shunga guvoh bo'ldikki, bilim dargohi rahbari Qayum aka Ovloberdiyev chindan ham jonkuyar, o'quvchilarning ta'l'im-tarbiysi yo'lida qo'lidan kelgancha

harakat qiladigan tinib-tinchimas ustoz ekan.

O'ttiz yetti yillik ish faoliyatimda birinchi marotaba respublika nashrlarining Bosh muharrirlari o'quvchilarimni taqdirlashdi. Bu uchrashuv nafaqat o'quvchilar, balki biz ustozlarni ham juda xursand qildi, – dedi maktab rahbari hayajonini yashirolmay.

ONAJON

*Bu dunyoda tengi yo'q,
Siz mening onajonim.
Tanimdagagi jonimsiz,
Azizim, jonajonim.*

*Mehringiz-la ulg'aydim,
Siz ko'kdagi oyimsiz.
Men jajji tomchi bo'lsam,
Siz yagona soyimsiz.*

Dilnoza SHAROPOVA,
Shofirkon tumanidagi
40-umumta'l'm maktabining
4-«B» sinf o'quvchisi

ONAJONIM OTA-ONALAR MAJLISIDAN KELDILAR,

– deydi G'ijduvon tumanidagi 43-umumta'l'm maktabining 4-«B» sinf o'quvchisi Dilnoza Shuhratova.

– Mana hozirgina onajonim o'qituvchimiz o'tkazgan ota-onalar yig'lishidan qaytdilar. «Qizim, sening nomingni ham a'lochilar safida eshitib, juda quvondim», deb peshonamdan o'pib qo'ydar va «Avazbek ismli sindoshing erishgan yutug'idan hamma ota-onalar sevindi», dedilar. Sinfimiz sardori Avazbek Boltayevning «Tong yulduzi» gazetasida e'lon qilingan «Boylikni bolalikdan asrang» tanlovida g'oliblikni qo'lg'a kiritganini eshitib, hammamiz rosa xursand bo'ldik. Maktabimiz o'quvchilariga unga havas bilan qarashdi.

«Sen ham she'rlar mashq qilasan, kel, sen ham «Tong yulduzi»ga yillik obuna bo'lasan, doimiy o'qib bilingning charxlaysan», deganlarida, bir quvonchimga o'n quvonch qo'shilidi. Sevinganimdan sakrab-sakrab o'ynab ketdim.

Jonajon «Tong yulduzi»m, ajab emas, o'tog'imir yutug'i bahonasida hali ko'plab tengdoshlarim xonado-

G'ijduvon tumanidagi 43-umumta'l'm maktabini rahbari Azizbek Boltayev tanlov g'olibini esdalik sovg'alari bilan taqdirladi.

niga kirib borasan. Seni sevib-sevib mutolaa qilamiz.

**PORLA, QALBIM YULDUZI,
YUKSALGIN, «TONG YULDUZI»,
deya she'r o'qidi «Boylikni
bolalikdan asrang» tanlovi g'o-
libi Avazbek Boltayev.**

Gazetamizda e'lon qilingan «Boylikni bolalikdan asrang» tanlovi g'olib Buxoro viloyati, G'ijduvon tumanidagi 43-umumta'l'm maktabining 4-«B» sinf o'quvchisi Avazbek Boltayev bilan uchrashganimizda, uning zukkoligi, tirishqoqligini ko'rib, xursand bo'ldik. Avazbek sinf sardori ham ekan. U sindoshlari haqida faxrlanib gapirar ekan, tengdoshlari orasida Dilnura Nutfullayeva, Ruxshona Hikmatova, Sevinch Gulmurotova, Jasmina Hikmatovalarning ijodiy ishlari allaqachon Respublika matbuotida chop etilganini ta'kidlab o'tdi va o'zining she'riniz zavq bilan o'qib berdi.

TONG YULDUZI

*Har tong erta turaman,
«Tong yulduzi»n ko'raman,
Qo'liga olib avaylab,
Doim o'qib boraman.
She'rlari dona-donam,
Aqlim charxlar yagonam,
Maqlolarim ko'rib,
Quvon ota-onam.
O'rtqojon o'qi uni,
Qo'llingdan qo'yma uni,
Porla, qalbim yulduzi,
Yuksalgin, «Tong yulduzi»!*

Men adabiyot fanini juda yaxshi ko'raman. Xalqimizning sevimli ijodkorlari hayoti va ijodi meni ta'sirlantiradi.

SEVIMLI ADIBIM TAVALLUD TOPGAN KUN

Har yili noyabr oyida qisqa umri davomida millatimiz qalbidan joy olishga ulgurgan ijodkor Usmon Nosirni yodga olamiz. Shoiring lirk she'rlaridan biri «Nil va Rim»ni o'qimagan tengdoshim bo'lmasa kerak. Donolar aytganidek, insonning necha yil umr kechirgani emas, qilgan egzu ishlari, qanday yashagani ahamiyatga molik. O'z davridagi murakkab vaziyatga qaramay, ijod qilishdan to'xtamagan, tuhmatlarga uchragan

millatdoshimiz bizga boy ijodiy meros qoldira oldi. Biz esa ajodolarimiz ijodini o'rganishdan va ularga munosib avlod bo'lishdan charchamaymiz.

Mohidil G'AFUROVA,
Toshkent viloyati, Bekobod tumanidagi
31-umumta'l'm maktabining
11-sinf o'quvchisi

SERJILO ONA TILIM

Angren shahridagi 5-umumta'l'm maktabida «Ona tilim jon-u dilim!» mavzusida tadbir bo'lib o'tdi. Milliy ruhda bezatilgan faollar zalidan o'quvchilar o'z o'rinalarini egallagach, bir-biridan qiziqarli tomoshalar boshlandi.

7-«A» sinf o'quvchilarining «Avesto»dan Tunyuquq bittikto shigacha, Navoiydan Islom Karimov hikmatlari gacha o'zida mujassamlashtirgan chiqishlari 7-«F» sinf qizlarining raqlari davraga zavq olib kirdi.

Muomala madaniyatiga amal qilishni targ'ib qiluvchi sahna ko'rinishi barchani mulohazaga chorlagan bo'lsa, ikki tomonidan ham bir xil o'qiluvchi so'zlar (masalan, amma, tut, ikki va

h.k.) topish musobaqasi yig'ilganlarni ham top-qirlikka undadi.

«O'zbek tilix timsolidagi o'quvchining jonli nashatlari barchaga manzur bo'ldi, iboralar ishtiropidagi «Yaxshidir achchiq haqiqat» nomli sahna ko'rinishi olqishlarga sazovor bo'ldi. Boshlang'ich sinf o'quvchilarini ham, kichkina demang bizni, deya Muhammad Yusuf, Mirsuf, Rauf Parpi, Kavasar Turdiyeva va Oydin Xojiyevaning ona tilimiz haqidagi she'rlarini yoddan o'qib berishdi.

Mazmunli tadbir Vatan madhini tarannum etuvchi kuy-ko'shiqlar bilan nihoyasiga yetdi. Lekin o'quvchilar qalbida yangi istak kurtaklari endi ko'z ochgani, shubhasiz. Kim biladi deysiz, kelajakda shu qorako'zlar orasidan Omonulla Ma'dayev, Aziz Qayumov, Ibrohim G'aurov kabi adabiyot namoyandalari, olim-u fuzalolar yetishib chiqsa, ajabmas. Biz o'qituvchilarning niyatimiz ham, maqsadimiz ham aslida shu. So'zimni quyidagi she'riy baytlar bilan yakunlasam:

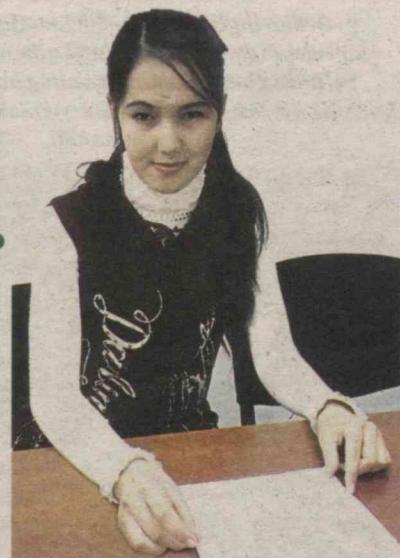
*Shirmoy nonday azizim, asaldayin tansig'im,
Har sahifang bizlarga qutlug' ibrat – dars tilim.
Turkiyzabonlar ichra kamalakday latifsan,
Jilolari ko'z olgan rang-barang atlas tilim!*

Muhayyo JUMAYEVA,
Toshkent viloyati, Angren shahridagi 5-umumta'l'm maktabining ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi

Baxt belgisi - bilim.

YUKSALISH SIRI

Bolalik – beg'uborlik, baxt bekatining go'zal onlari!

Bolaligim so'lim qirlar bag'rida o'tdi. Har tong uyg'organimda, tepaliklarga qarab oshiqardim. Yashillikka burkangan tabiat kishini ohanrabodek o'ziga tortadi. Qirga ko'tarilganda, ko'plar holdan toyib, qiynalardi. Men esa har doim bu yerga kelganimda, o'zimni juda xursand his qillardim. Lekin bu ro'yo emas, chinakam hayot haqiqati edi. O'laymanki, muvaffaqiyat cho'qqisi juda baland tepalikka ko'tarilgan mashaqqat.

Qadri osmonlarga teng qadrdom, muvaffaqiyat cho'qqisidan viqor bilan boqib, hayot tomon asta jilmaying. Ishoning, shunda hammasi boshqacha bo'ladi.

Sizga omad yor bo'lsin!

Barno ORIFJONOVA,
Namangan viloyati, To'raqo'rg'on tumanidagi 22-umumta'l'm maktabining
11-sinf o'quvchisi

AFSONAVIY SHIROQ BILAN UCHRASHUV

Bolakay bu afsonani hali to'liq o'qib chiqmagan bo'lsa-da, asar qahramoni va undagi asosiy voqealar haqida ustozidan eshitgan. Bugun esa u jonli sahnada tarixiy spektaklini tomosha qiladi.

Parda ko'tarilib, musiqa chalindi. Sahna turli tarixiy anjomalalar bilan bezatilgani bolajonlar qiziqishini orttirdi. Aynilsa, katta-yu kichik e'tiborini cho'ponlarga xos kiyimdagini Shiroq obrazini tortdi.

Afsonadagi voqealardan sizga yaxshi ma'lumi, cho'pon yigit yurtiga Eron hukmdori Doro I ning bostirib kelayotganidan xavotirga tushadi. U jonini fido qilib bo'lsa-da, xalqini omon saqlab qolishni maqsad qiladi. Sahnadagi Shiroq dashmanni mag'lub qilish niyatida burni va qulog'ini kesishilarini so'raganida, yosh tomoshabinlar hayratga tushdi. Aktyorlar o'z rollarini shunchalik mahorat bilan iyo etishar ediki, barchanligi yuz-ko'zida goh qahramonlarga achiqish, goh ular bilan baravar iztirobga tushish holati sezilib turardi. Tomosha so'nggida aql-idrok, iroda, sabr

Dam olish kuni Asilxo'ja onasi bilan poytaxtimizdagি Respublika Yosh tomoshabinlar teatriga bordi. Bugun ushu maskanda «Shiroq» nomli spektakning ilk namoyishi bo'lib o'tadi.

19-noyabr 2018

va fidoyilik bilan maqsadiga erishgan bosh qahramonning ishlaridan ta'sirlanmagan tomoshabin qolmadı. Shu vaqt bolajonlarni «Men-chi, mifiktabim, oilam, qolaversa, ona yurtim uchun nimalar qilmoqchiman?» degen savol o'yantirgani aniq. Mazkur asami sahnalashtirishdan

asosiy maqsad ham shu edi, aslida. Keling, bu haqda bosh rol ijrochisi, spektakl rejissori Yo'ldosh aka Ermatovning fikrlari bilan tanishamiz.

Bu asar meni o'quvchilik yillarimdayoq juda ta'sirlantirgan. Ammo o'sha paytda kun kelib, sahnada Shiroq obrazini gavdalantireshim xayolimga ham kelmaygan. Bugun ustozlarim

– O'zbekiston xalq artisti Dilbar Abdulazizova, O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan artist Farida Umarova, Abduma'ruf Qodirov, Shamsiqamar Mansurovalar bilan bir sahnada turib, ushu spektaklda bosh rolni ijro etdim. Fursatdan foydalanib, yosh tomoshabinlarimizga shuni aytmoqchimani, Shiroq o'z qahramonligi bilan kelajak avlodlarga Vatan uchun fido bo'lib yashashni utqirmoqchi bo'lgan bo'lsa, ajab emas. Shunday ekan, biz ajodolarimizdan o'nak olib, ularga munosib bo'lmoqqa intilaylik!

Aziz o'quvchim! Sizda ham sevimli qahramoningiz Shiroqning boshdan kechirganlarini jonli sahnada ko'rish istagi tug'ilgan bo'lsa, teatrga marhamat qiling! Taassurotlaringiz haqida yozib yuborishni esa unutmang!

Sayyora QODIROVA

Bilimlar ortishi bilan tasavvur kuchi ham kuchaya boradi.

HOSILIMIZ MO'L BO'LSIN

Oralaringizda meva-sabzavotlarni xush ko'rmaydigan, sevib iste'mol qilmaydigan bola bo'lmasa kerak. Shuning uchun har yili hosil bayrami yurtimizdag'i bog'cha-yu maktablarda keng nishonlanadi.

Kuni kecha poytaxtimizning Shayxontohur tumanidagi 40-umumta'l'm maktabida ana shunday tadbir bo'lib o'tdi. Unda 2-«V» sinfining iqtidorli o'quvchilardan Qudratillo Rahmatullayev – bording, Omina Abdumajidova – pomidor, Aliakbar Asqarov – olxo'ri qiyofasida namoyon bo'lib, o'zları yod olgan she'r va qo'shiqlari bilan davraga fayz kiritdi. Ayniqsa, Kuzoy – Muslima va barg timsolidagi Zilonaning chiqishlari yig'ilganlarga xush kayfiyat ulashdi.

Bundan tashqari, o'quvchilarning tarvuz, qovun, baqlar, qo'voqlardan tayyorlangan karvin san'ati barchani hayratga soldi.

Tadbirni tashkillashtirishda boshlang'ich sinf o'qituvchilari – Sevara opa Fatxullayeva, Sevara opa Mirakbarova, Dilnoza opa Po'latovalarning xizmatlari katta bo'ldi.

Nigora ABDUNAZAROVA

ARNASOYDA BIR MAKTAB BOR

Aziz bolajonlar! Maktab Siz uchun eng sevimli maskan ekan, shubhasiz! Axir bilim olish, ajoyib bayramlar-u turli to'garak mashg'ulotlarida qatnashish qaysi o'quvchiga zavq bag'ishlamaydi, deysiz??!

Jizzax viloyatinining Arnasoy tumanidagi 8-umumta'l'm maktabida tahlis olayotgan tengdoshlarining ham ta'l'm maskanini juda yaxshi ko'rishar ekan. Chunki o'quv dargohidagi Dilorom Rabbimova, Gulhoz Umarova kabi jonkuyar ustozlar o'quvchilar mehribini qozongan. Tajribali muallimlarning darslaridan tashqari, bolajonlar uchun turli fan to'garaklar tashkil etilgan. Bundan tashqari, maktabda «Kim ko'p kitob o'qydi?», «Yosh matematik», «Champion bo'laman» kabi qiziqarli tanlovlardan o'tkaziladi. Bu kabi bellashuvlarda g'oliblikni qo'lg'a kiritayotgan E'zoza Abdug'afforova, Rustamxon Abduqayumov va Gulshirin Ravshanova, Mironshoh Pardaboyev, Samandar Magdiyev, Shohida Shodiyeva kabi intiluvchan yoshshlar tengdoshlariga har tomonlama namuna bo'imoqda.

Quvonarlisi, maqtashga arzilik yutuqlar yo'lida maktab jamoasi doimo izlanishda.

Namoz QARSHIYEV,
Jizzax viloyati

Samarqand viloyati, Tayloq tumani maktabi o'quvchilari gazetamizning doimiy muxlislari. Buni tahririyatimizga peshma-pesh yuborilayotgan xabarlardan ham bilish mumkin.

«CHOLIQUSHI» MAK TABGA KELDI

Kitob insonning ong-u tafakkuri, dunyoqarashini kengaytirish bilan birga, boshqa xalqlar urf-odatlari-ru an'analari bilan yaqindan tanishtiradi. Jahon adabiyoti durdonalaridan biri bo'lgan «Choliqushi» ham ana shunday asarlar sirasiga kiradi. Yosh ustozning hayoti mohirona qalamga olingan turk yozuvchisi Rashod Nuri Guntekinni mazkur asari taqdimoti Tayloq tumanidagi 17-umumta'l'm maktabida o'tkazildi. Tadbirga yig'ilganlar avvalo, muallifning ijodi, u yozgan qator asarlar orasida nega aynan «Choliqushi» omma orasida burchalik mashhur bo'lib ketishining sabablarini haqida suhbatalashdi. Feridening sarguzashtlari o'quvchilar talqinida sahnaga ko'chdi. Ushbu sahna ko'rinishidan so'ng, «Choliqushi»ni hali o'qib ulgurmagan o'quvchilar bu kitobni qo'llariga olib, bir bor varaqlab ko'rishadi, albatta.

SHUHRATNING SHUHRATI

17-umumta'l'm maktabida nafaqat kitobxonlar, balki sport bilan oshno tutingan o'quvchilar ham juda ko'p. 11-sinf o'quvchisi Shuhrat Shodiev sportning akademik eshkak eshish turi bilan shug'ullanib keladi. U erishgan yutuqlar talaygina. Jumladan, joriy yil Samarqand viloyatida o'tkazilgan O'zbekiston championati hamda Koreya davlatining Chunju shahrida bo'lgan musobaqlarda I darajali diplom bilan taqdirlangan. Shuhrat tirishqoqligi, o'ziga nisbatan talabchanligi hamda o'qishga, sevgan mashg'ulotiga bo'lgan mas'uliyati tufayli shunday muvaffaqiyatlarga erishganini ko'p marta ta'kidlaydi.

Chindan ham, tirishqoqlikda, mehnatsevarlikda gap ko'p. Agar inson o'zidagi yomon xislatlarni yengib, yaxshi fazilatlarni jamlay olsagina, yuksak marralarni zabit etadi.

QORAQALPOQ TOMONLARDA...

Yurtimizning turli go'shalaridagi ilm maskanlarida tahsil olayotgan tengdoshlariningiz va ular qo'lg'a kiritayotgan yutuqlar haqida tanishtirishda davom etamiz. Bu gal Qoraqalpog'iston Respublikasi, Amudaryo tumanidagi 2-umumta'l'm maktabiga sayohat uyuştiramiz.

598 nafr o'quvchi tahsil oladigan umumta'l'm maktabiga Anvar aka Allembergenov rahbarlik qiladi. 67 nafr o'qituvchi bilimga chanqoq, intiluvchan o'quvchilarga saboq berishdan charchamaydilar. Ayniqsa, darslardan so'ng

Jumaboyeva boshchilik qiladigan ingliz tili to'garagiga o'quvchilar qatnovi yanada ortgan. Maktab o'quvchilarining sportga bo'lgan qiziqishlarini esa futbol, voleybol, shaxmat-shashka, yengil atletika singari to'garak a'zolarining ko'pligidan ham bilish mumkin.

to'garak mashg'ulotlari o'tkaziladigan xonalar ilmga chanqoq o'g'il-qizlar bilan gavjum bo'ladi. Mohira Yerjonova ona tili va adabiyot, Sayyora Masharipova informatika, Jo'rabet Yusupov fizika fani to'garaklariga rahbarlik qilishadi. Xorijiy tillarni o'rganish davr talabiga aylangani bois, Zulfiya

To'liboyeva boshchilik qiladigan ingliz tili to'garagiga o'quvchilar qatnovi yanada ortgan. Maktab o'quvchilarining sportga bo'lgan qiziqishlarini esa futbol, voleybol, shaxmat-shashka, yengil atletika singari to'garak a'zolarining ko'pligidan ham bilish mumkin.

8-sinf o'quvchisi Sevinch To'liboyeva shaxmat o'yashga qiziqadi. Bu borada ko'plab yutuqlarni qo'lg'a kiritgan. Maktabning «Kamalak» tashkiloti sardori sifatida faoliyat ko'ssatayotgan ijodkor qizning «Onamga», «Qishlog'im» singari she'rlari tuman gazetasida chop etilgan. 8-sinf o'quvchisi Javlonbek Yuldashev ko'plab sport musobaqlarida qator muvaffaqiyatlarga erishmoqda. 10-«A» sinf o'quvchisi Valijon Jumaboyev esa sport belashuvlari hamda fan olimpiadalarda ko'p marta sovrinli o'rinnlarni egallagani bois, uni maktabning faxri, deyishadi.

– Qo'lg'a kiritayotgan barcha yutuqlar uchun ustozlardan behad minnatdormiz, – dedi o'quvchilar baralla.

Ozoda TURSUNBOYEVA

RUS TILI FANI OYLIGI

Rus tilini xorijiy tillarni o'rganishda ko'priq vositasini o'taydi, deyishadi. Shu bois, G'allaorol tumanidagi 58-umunta'l'm maktabi o'quvchilari rus tili fan oyligida faol ishtirok etishmoqda.

Oylik davomida o'quv dargohida rus tiliga oid tadbir o'tkazildi. Unda bolajonlar she'rlar aytilib, yozuvchilar asarlaridan parchalar o'qishdi. Ayniqsa, o'quvchilar tomonidan tayyorlangan album, bukletlardan iborat ko'rgazma barchada qiziqish uyg'otdi. Tadbirlarga rus tili o'qituvchisi, Xalq ta'limi a'lochisi Nargiza Xudoyberdiyeva bosh-qosh bo'ldi.

Yuqori sinf o'quvchilar o'rtasida tashkillashtirilgan «Oltin kuz», «Mening sevimli qahramonlarim» mavzularidagi rasmlar, referatlari tanlovi ham qizg'in tus oldi. Ularla to'garak a'zolari va yosh tilshunoslarning ishlari yuqori baholandi. Jumladan, Ozoda Rahmonova, Shohruh Murodov, Muxlisa Po'latova va Sevinch Raimqulovlar g'oliblikni qo'liga kiritishdi va maktab ma'muriyatining faxriy yorilqlariga sazovor bo'lishdi.

Abdulla SAIDOV,
Jizzax viloyati

Toshkent shahar, Yashnobod tumanidagi
198-umuma'l'm maktabida xalqimizning sevimli san'atkori To'ti
Yusupova bilan ijodiy uchrashuv bo'lib o'tdi.

UNUTILMAS UCHRASHUV

Dastlab o'quvchilar aktrisaning bolaligi, ijodiy faoliyati haqida to'lginlanib so'zlab berdi. So'ng, navbat ustoz-san'atkorga berildi. Ular bolajonlarga murakkab hayot yo'lli, bu kasbni egallash yo'llida chekkan mashaqqatlari haqida aytib o'tdilar.

– Ko'pchilik yoshlar aktyorlik kasbini oson deb o'yashadi. Lekin uning nechog'li mashaqqatlari ekanligini san'atkorlar yaxshi bilishadi. Ba'zan uzoq safarlarga chiqishga, ba'zida tunni tongga ulab ish-lashga to'g'ri keladi. Ko'pincha berilgan roldagi so'zlarini yodlab, tunlarimni bedor o'tkazaman. Bu kasbning murakkab tomonlari ham shunda, – deydi To'ti Yusupova. – Yoshlik inson umrining eng b'ebaho davri. Agarda siz yoshligingizda, kuch-qudratingiz borida biror yumushni chin dildan bajarsangiz, uni albat-uddasidan chiqasiz. Bu vaqtda xotirangiz ham mustahkam bo'ladi. Yod olgan matnlar-u she'rlaringiz xotirangizda bir umrga muhrilanib qoladi. Shuning uchun ham yoshlikda olingan

bilim toshga o'yilgan naqshdir.

Shundan so'ng, mehmon o'zlarining yoshlik davri haqida to'xtalib, o'sha payt bilan hozirgi dorilamon zamoni umuman taqqoslab bo'lmasligini, u vaqtarda bunday sharoitlar bo'l'maganini ta'kidladilar. So'zlar yakunida ustoz ijodkor «Abdullahjon» filmidagi roldan lavha ijoro etib berdilar.

Muzaffar AHMEDOV

INGLIZ TILINI O'RGANAMIZ

Lesson 47

COUNTABLE AND UNCOUNTABLE NOUNS

COUNTABLE NOUNS

Countable nouns are for things we can count using numbers. They have a singular and plural form. The singular form can use the determiner «a» or «an». If you want to ask about the quantity of a countable noun you ask «How many?» combined with the plural countable noun.

UNCOUNTABLE NOUNS

Uncountable nouns are for things that we cannot count with numbers. They may be the names for abstract ideas or qualities or for physical objects that they are too small or too amorphous to be counted (liquids, powders, gases, etc.). Uncountable nouns are used with a singular verb. They usually do not have a plural form.

Example

Singular	Plural
One dog	two dogs
One horse	two horses
One man	two men
One idea	two ideas
One shop	two shops

Examples

Tea
Sugar
Water
Air
Rice
Knowledge

Nodira RASHIDOVA,

The teacher of school № 75 in Namangan city. Namangan region

WHAT IS YOUR SPIRIT ANIMAL?

Mouse		1996; 2008	Generous, imaginative.
Buffalo		1997; 2009	Careful and patriotic.
Tiger		1998; 2010	Sensitive, emotional and rebellious.
Rabbit		1999; 2011	Polite and ready to help.
Dragon		2000; 2012	Fun-loving, gifted.
Snake		2001; 2013	Wise, stingy.
Horse		2002; 2014	Hard-working, friendly.
Goat		2003; 2015	Elegant, always ready to complain.
Monkey		2004; 2016	Witty, self-seeking.
Rooster		2005; 2017	Flashy, fashionable.
Dog		2006; 2018	Critical person.
Pig		2007; 2019	Tolerant, intellectual.

ENRICH YOUR VOCABULARY

I am hungry.	I am boiling.
I am thirsty.	I am worn out.
I am hot.	I am seething.
I am cold.	I am starving.
I am tired.	I am freezing.
I am cross.	I am dying for a drink.

Muhammadsharif FAYZULLAYEV

WHAT TIME IS IT?

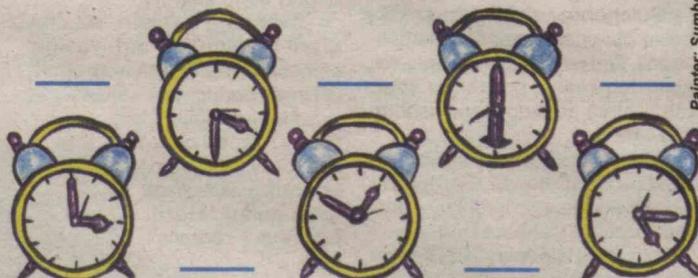
It is two sharp – soat roppa-rosa ikki.

It is half past one – soat bir yarim.

A quarter past three – uchdan o'n besh daqiqa o'tdi.

Five minute to one – besh daqiqa kam bir.

Check your knowledge

LET'S LEARN ENGLISH PHRASES

I am afraid you are wrong. – O'ylashimcha, adashypsiz.

If I am not mistaken... – Agar adashmagan bo'lsam...

I did not catch your last word. – So'nggi so'zingizni tushunmay qoldim.

It is a good idea. – Bu yaxshi fikr.

Let's hope for the best. – Keling, yaxshi niyat qilaylik.

It is new to me. – Bu men uchun yangilik.

Ma'mura G'ULOMOVA

Painter: Sumbula MELIMURODOVA

Shahnoza tabiatni va jonivorlarni juda yaxshi ko'rardi. Uning dugonasi Gulbahor esa tabiatga befarq edi. Shahnoza mevali daraxtlarning taglari supurib, barglarini tozalardi, hovlidagi gullarni parvarish qilardi. Gulbahor esa ko'proq vaqtini ko'chada o'yin-kulgi bilan o'tkazardi.

Bir kuni Shahnoza dugonasiga:

- Kel, daraxtlar tagini birga chiqib ketayotganda. Shunda ular yanayam ko'rkam, hovli va ko'chalarimiz chiroyli, obod bo'ladi. Tabiat bizga rahmat aytdi, - dedi.

Ammo Gulbahor rozi bo'lmay ko'chaga chiqib ketayotganda, uning onasi:

- Qizim, daraxtlarning tagini supurib qo'ygin, - deb qoldi.

Gulbahor noiloj onasining gapini ikki qila olmay, ishga kirishdi. Shahnoza ham o'z hovlisi, ko'chasin supurib, chelakda suv olib, yon-atrofqa sepih chiqdi. Ular ishlarini bitirib bo'lgandan so'ng, Shahnoza:

- Barglarni yerga ko'mamiz, shunda havoga zarar yetmaydi, - dedi.

Gulbahor e'tiroz bildirdi:

- Yerni kavlab, yana ko'mib qo'yish kerak. Ishni ko'paytirib nima qilasan? Yaxshisi, ularni yoqib yuboramiz. Tezda yonib ketadi, - dedi.

Ikki dugona biroz bahslashib qolishdi va har kim o'ziga ma'qul kelgan ishni qiladigan bo'ldi. Shahnoza barglarni yerga ko'midi. Gulbahor esa yoqib yubordi. Ular ishlarini bitirib, uylariga kirib

ketishdi. Gulbahor yonayotgan barglami nazoratsiz qoldirgan uchun olov bir zumda daraxtlarni ham qamrab oldi. Buni ko'rgan qo'ni-qo'shnilar o'tni arang o'chirishdi, ammo anchagina mevali daraxt nobud bo'lgandi. Bu holdan Gulbahoming ko'zlariga yosh keldi, undan ota-onasi

SABOOQ

(Hikoya)

ha m ranjidi. Shoshqaloq qiz xatosini tushunib yetdi va ularidan kechirrim so'rab, yangi ko'chatlar olib kelib, bog' yaratib berishlarini iltimos qildi. Gulbahorning ona-onasi rozi bo'ldi.

Shu voqeadan keyin uning ona tabiatga bo'lgan munosabati o'zgardi. Shahnoza bilan ham yanda inoq bo'lib ketishdi. Ikki dugona yangidan ekilgan nihollar va turli-tuman gul-larni mehr bilan parvarish qila boshlashdi.

Tez orada ularning ko'cha va hovlilari yana-da fayzli bo'ldi. Endi bu hovlilardan qushlarning chug'ur-chug'uri, yoqimli xonishi eshitilib turadi. Kapalik va asalarilar gul-dan gulga uchib-qo'nib, ko'zlarini quvnatadi.

**Hidayat AHMEDOVA,
Toshkent viloyati,
Bekobod tumanidagi
37-umumta'lum maktabining
8-sinf o'quvchisi**

KITOB KAMOLOTGA YETAKLAYDI

Kitob – sodiq do'st. Katta-yu kichikning eng yaxshi maslahatchisi, ishonchli ham-rohi va dono suhabatdoshidir. Chunki kitob beminnat tarbiyachi, odob-axloq me'yorlarini o'rgatuvchi qimmatli ma'naviy manba hisoblanadi.

Biz bolaligimizdan o'qib-o'rganib kela-yotgan ertaklar, rivoyat va hikoyatlar zamirida, albatta, biror tarbiyavi ahamiyatiga ega bo'lgan fikr mujassam. Masalan, «Uch og'a-ini botirlari» ertagida mardlik, halollik, rostgo'lyik ulug'lanadi. «Ochil dasturxon» ertagida har qanday boylikka, rizq-nasibaga faqat halol mehnat bilangina erishish mumkinligi sodda, ravon, xalqona tilda tushuntiriladi. Alisher Navoiyning «Hayrat ul-abror», Yusuf Xos Xojibning «Qutadg'u bilig», Abdulla Avloniyining «Turkiy guliston yoxud axloq», Kaykovusuning farzandlariga atab yozib qoldirgan «Qobusnom» kitobi ayni odobnomaning o'zginasi. Men shu kunlarda O'tkir Hoshimovning «Dunyoning ishlari» asarini qayta o'qiypaman. Adulla Oripov, Erkin Vohidov, Omon Matjon, Halima Xudoberdiyeva, Muhammad Yusuf, Matnazar Abdulhakimning she'riy kitoblarini sevib mutolaa qilaman. Ulardan ruhlanib, o'zim ham she'rlar mashq qilib turaman.

Bizning o'quv dargohimizda ham «Eng faol kitobxon», «Eng ko'p she'rlar biladigan o'quvchi», «Otam, onam va men – kitobxon», «Kitob – bizning do'stimiz» kabi tadbirlar, tanlovlар o'tkazilmoqda. Bu tadbirlarda men ham faol qatnashishga harakat qilyapman. Tengdoshlarimga bir tilagim bor: bo'sh vaqtinizi televizor ekranli yoki internet qarshisida o'tkazmang, uyali telefonda uzoq, keraksiz mavzularda suhabatlashishga sarflamang. Vaqt g'animat. Bizni kelajak, ona Vatan kutmoqda!

**Xayrinisa JUMANIYAZOVA,
UrDU akademik litseyining 3-bosqich o'quvchisi**

«TEMURBEKLAR MAKTABI» TURKUMIDAN

(Davomi.
Boshi o'tgan sonlarda)

OTANG BOZOR, ONANG BOZOR

- Gulchehra, sen onasan. O'qituvchisi ham ayol. Bir-birlaringning tillaringni yaxshiroq tushunasizlar. O'zing borib kela qol.

- Men ona bo'lsam, siz otasiz. O'g'il bolalarning tarbiyasiga birinchi navbatda ota mas'ul. O'zingiz boring.

- Mening ishimni bilsan-ku. Ular sal qo'pollik, bee'tiborlik qilsa, mijozlar boshqa oshxonaga ketib qoladi. Hozir nima ko'p - oshxona ko'p.

- Vay-voy, bu kishining gaplarini qarang. Sizda bor ish bizdayam bor. Sizda bor mijoz bizdayam bor. O'zingiz ko'rgansiz, do'konimning qavatida yana bir nechta do'kon qatorlashib turibdi.

- Mijoqlaringga sheringa qarab turar.

- Voy, nimalar deyapsiz?! Uning nomi sherik. Aslida konkurent - raqobatchi. Savdoda sherik bo'larkanmi? Birinchi navbatda o'zimning molimni o'tkazay deydi-da.

- Xullas, bormaysanmi?

- Bormayman, dadasi. Jon deb borardim-u, ilojim yo'q, vaqtim yo'q.

- Qo'y-e, topgan bahonangni qara-yu!

Murod TILLAYEV

Ularning tortishuvini eshitib, qo'shni xonadan oliftalarday kiyangan Sardor chiqib kelib, zarda bilan:

- Oyi, dada, qo'yinglar, urishmanglar. Har galgidek ularning vaqtari yo'q ekan, gapingizni menga aytib qo'ya qolarkansiz deyman, - dedi.

Sobit aka o'g'lining gapidan xijolat chekib, o'zini oqlagan bo'ldi:

- Bolam, nega unday deysan? Biz shunchaki qay birimiz borishimizni maslahat qilayotgan edik. Mayli, oyingning vaqtி bo'limasa, o'zim boraman. Har doimgi-day seni maktabingga tashlab o'taymi?

Sardorning chiroyi ochilib:

- Mayli, dadajon! - dedi.

Onasi o'zini noqulay sezib:

- Xohlasang, bu safar men oborib qo'yaman, o'g'lim, - dedi. Sardor biroz o'ylanib:

- Yo'g-e, sizning yo'lingizga teskariku, - dedi.

(Davomi bor)

Mamlakatimizda sport musobaqalarini o'tkazish, iqtidoril sportchilarni saralash va ularni maqsadli tayyorlashga alohida e'tibor qaratilmoqda. Natijada, ko'plab iqtidori yoshlarimiz xalqaro musobaqalarda yuksak g'alabalarni qo'lga kiritmoqda.

ISHTIYOQ G'ALABAĞA UNDAYDI

Farg'on'a viloyati-ning Beshariq tumani-dagi 44-umumta'im maktabi o'quvchilari sportning boks, mini-futbol, yengil atletika, voleybol va stol tennisini kabi turlari bilan muntazam shug'ullanib kelmoqda. O'quvchilar boks sirlarini ustoz Jo'rabe-k Begmatovdan, mini-futbolni Murodjon Dadaboyevdan, voleybolni Dilmurod Mavlonovdan, stol tennisini esa Jamshid Qurbanov kabi ustozlardan katta ishtyoq bilan o'rganmoqda.

Yaqinda tumandagi 52 ta maktab o'quvchilari ishtirokida «Bolajon» sport musobaqasida maktabning 4-sinf o'quvchilaridan iborat terma jamoa mini-futbol bo'yicha championlikni qo'lga kiritdi. Yengil atletika bellashuvlarida 4-«V» sinf o'quvchisi Asrorbek Haydaraliyev 60 metrga yugurish musobaqasida 2-o'rinni egalladi.

— Jamoamiz ushu musobaqa qada g'olib bo'lganidan juda xur-sandmiz, — deydi 4-«G» sinf o'quvchisi, jamoa sardori Ozodbek Nazarqulov. — Izzatbek, Ozodbek va Mirali kabi maktabdoshlarim bahslarda chaqqonlik ko'rsatib, jamoamizning champion bo'lishida o'z hissalarini qo'shdi. Qadimgi yunon faylasufi Plutarx «Hayot harakatni talab qiladi», deb yozgan edi. Zero, inson mehnatsevar, chidamli, dovyurak va jasur bo'lish uchun ham sport bilan muntazam shug'ullanishi kerak.

Nodira NAZAROVA

CHEMPION NABIRALAR

Aziz bolajonlar! Bugun sizni uch champion opa-singillar bilan tanishtirmoqchimiz. E'tiborli jihat, ularning buvusi Sultanxo'ja ota Ibragimov ham og'ir atletika bo'yicha jahon championi bo'lgan.

Uzoq yillardan mobaynida sport maktabiga rahbarlik qilgan boboning izidan borgan nabiralar ham sportning turli yo'nalishlarida championlikka erishmoqda. Ular dan biri Muxlisa Sultanxo'jayeva poytaxtimizning Yunusobod tumandagi 273-umumta'im maktabining 11-«A» sinf o'quvchisi, taekvando bo'yicha yurtimizda bo'lib o'tgan turli musobaqalarda 1-o'rinni egallagan.

— Murabbiyim Shahboz Tirkashov biz bilan muntazam shug'ullanadi, — deydi qahramonimiz.

— Yaqinda Andijonda bo'lib o'tgan «Mustaqillik» kubogida g'oliblikka erishib, ustozimning ishonchini oqladim. Sport meni irodali, sabrli, sog'lom bo'lishimda katta ahamiyatga ega. Singlim Mubina ham endigina 1-sinfa o'qiyotganiga qaramay, taekvando bilan jiddiy shug'ullanmoqda.

Muxlisaning opasi Munisa esa aykido bo'yicha champion. O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti muvaffaqiyatlari tamomlagan opa bugun singillariga har tomonlama namuna. Ustozlik maqomiga erishib, poytaxtimizdag 258-umumta'im maktabida jismoniy tarbiya fanidan dars berayotgan Munisa Ibragimovaning o'quvchilari u bilan haqli ravishda faxlanishadi.

Mahmuda ZOIRXON qizi

GIMNASTIKACHILARI MIZ TENGIZ

Portugaliyaning Sangalos shahrida badiiy gimnastika bo'yicha «Atlantic cup» nomli xalqaro musobaqa bo'lib o'tdi.

Turnirda mamlakatimiz sharafini jahonning 10 ta mamlakatidan kelgan eng sara yosh gimnastikachi qizlar safida Osiyo Tojiyeva va Gulchehra Sobirovalar himoya qildi.

2013-yilda tavallud topgan sportchilar o'tasidagi bellashuvlarda Gulchehra Sobirova halqa bilan mashqlarda oltin, anjomsiz mashqlarda bronza medaliga sazovor bo'ldi. Osiyo Tojiyeva esa oltin medalni qo'lga kiritib, shohsupaneng eng yuqori pog'onasiga ko'tarildi. E'tiborli, atletlarimizning ishtiroki muxlis-u mutaxassislarda juda katta taassurot qoldirdi.

Qizlarimiz 2011- va undan keyingi yillarda tug'ilgan gimnastikachilar o'tasidagi ko'pkurash bahslarida bronza medallariga ega chiqdilar.

GULRUHBEGIM BARCHANI LOL QOLDIRDIDI

Rossiyaning Xanti-Mansiysk shahrida shaxmat bo'yicha ayollar o'tasida nokaut tizimidagi jahon championati davom etmoqda.

Quvonarisi, ushu dunyo birinchiligidagi ona Vatanimiz sharafini ayollar o'tasida xalqaro grossmeyster, yosh iqtidor egasi Gulruhbegin Tohirjonova munosib himoya qildi.

Shaxmatchimiz musobaqa davomida juda kuchli shaxmatchilarni mag'lub etib, chorak final bosqichiga chiqdi. Aytish mumkin, Gulruhbegin qo'lga kiritgan yutuqlar ko'pchilik uchun kutilmagan hol bo'ldi. Chunki unga ro'baro' bo'lgan raqiblar dunyo shaxmat olamida o'z o'mi va so'ziga ega sportchilar edi. Quvonarisi, yosh vakilamiz murosasiz qarama-qarshiliklarda o'zini yo'qotib qo'yamdi.

Chorak finalda shaxmatchimiz yana bir mohir sportchi, amaldagi jahon championi — xitoiylik Szyvzensky kutib turdi. Afsuski, ushu bahsda omad Chin o'lkasi vakilasiga nasib etdi. Shunga qaramay, Gulruhbegin Tohirjonovaning jahon championatidagi ishtirokini muvaffaqiyati deyish mumkin. Sababi, shu paytgacha o'zbekistonlik ayol shaxmatchilardan hech biri jahon championatining yarim final ostonasiga qadar yetib kelmagan edi.

S. TURSUNOV

QUVALIK G'OLIB SPORTCHILAR

Toshkent shahrida akrobatika va trampolin sport turlari bo'yicha Xalqaro turnir va O'zbekiston Kubogi bo'lib o'tdi.

Ushbu nufuzli musobaqada Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston va Erondon kelgan iqtidori sportchilardan tashkil topgan terma jamoalar hamda respublikamiz viloyatlari sportchilari ishtirok etdi.

Turnirda Quva tumani bolalar-o'smirlar sport maktabi o'quvchilari munosib qatnashib, faxrlı o'rinnarni qo'lga kiritdi. Jumladan, akrobatika bo'yicha ikki juft o'smirlar o'tasida Anvarjon G'ofurov va Ziyodillo Qurbanov 1-o'rinni, O'zbekiston Kubogi championati musobaqasida 3-o'rinni egalladi. To'rt juft o'smirlar bahslarida Hikmatillo Ibrohimov jamoasi 3-o'rinni zabt etdi.

O'zbekiston Kubogi championatida mamlakat terma jamoasi a'zosini Samirbek Usmonov batutda sakrash bo'yicha yakka tartibda hamda sinxron sakrash bo'yicha 1-o'rinnarni egalladi.

Sportchilarning yuqori natijalarga erishishida murabbiylar — Ozodaxon Po'latova, Ahrorbek Qodirov, Ixtiyor Ergashev, Alimjon Teshaboyev va Dilmurodjon Po'latovlarning xizmati katta bo'ldi.

Muhammadsodiq ALIMOV

BEBaho TUHFA

Kuni kecha Bahrom akanning «Husnixatim chiroyli» nomli she'riy to'plami o'n ming nusxada «O'zbekiston» nashriyot-matbaa ijodiy uyida chop etildi.

Kitobda lotin yozuviga asoslangan o'zbek alifbosidagi har bir harfga she'r yozilib, rasm chizilgan. Mazkur to'plamdag'i unli tovushlar qizil rangda, undosh tovushlar esa havorangda berilgan. U o'quvchining qiziqlishini yanda oshiradi. Keling, yaxshisi, ushbu to'plamdan joy olgan to'rtliklardan siz ham bahramand bo'ling.

Mana sizga so'zlarimning isboti. Bahrom Akbarovning qolgan yaxshi she'larini, albatta, uning «Husnixatim chiroyli» nomli kitobidan topib o'qisiz, degan umiddamiz.

DUNYONING ENG CHIROYLI MAKTABLARI

Maktab binosi va o'quv xonalarining ko'rinishi o'quvchilarning ta'limgolishiga katta ta'sir ko'rsatishi mumkin ekan. Shu darajadaki, Amerika arxitektura instituti (AIA) bu borada maxsus qo'mitaga ega bo'ldi. U dunyoning eng yaxshi o'quv muassasalari me'morlilagini o'rganish va fikr almashish maqsadida tuzilgan. Qo'mita 2017-yilgi Design Facility Design Award uchun eng chiroyli innovatsion o'quv dargohlarini tanladi. Quyida ushbu muassasalar suratlari va ularga oid ba'zi ma'lumotlar bilan tanishasiz.

Los-Anjelesdagi 9-slonli o'rta maktabda o'quvchilar har xil xonalarda tahlil olishtadi. Shunga qarab, qanday o'quv muhitni o'quvchilarning yaxshiroq bilim olishi uchun xizmat qilishini o'rganish mumkin.

Ispaniyadagi Roldan shaharchasida joylashgan davlat maktabi yashil «gilam» bilan oqqlangan. Har-bir xona muayyan yo'nalishda ta'limgolishga mo'ljalangan.

Internet manbalari asosida
Sherali TOSHIYOVZOV tayyorladi

Tokiodagi Fyuji bolalar bog'chasi. Bu yerda xonalarning o'tsasida ham daraxt o'sib chiqqan bo'lishi mumkin. Ochiq kengliklarning jamoaviy xatti-harakatlar uchun ayni muddao.

TOPISH XOQLAR

Zulmarad
MASHARIPOVA,
Xorazm viloyati,
Yangibozor
tumanidagi
3-umumta'lum
maktabining
boshlangi'ch sinif
o'qituvchisi

Yerga qadalar urug',
Bo'lar so'ngra boshqo don.
Dasturxonqa eng ulug',
Ne'mat erur shirmoy ...

Ilm berar bizlarga,
Dono o'g'il-qizlarga.
Mazmun unda behisob,
Javobini o'ylab top!

19-noyabr 2018

Aziz o'quvchilar! Siz bolalarning sevimli shoiri Bahrom AKBARning ijodi bilan yaqindan tanishsiz. U «Tong yulduzi» gazetasining quvnoq o'quvchilariga o'zining o'ynoqi satrlarini doim ilinib turadi.

B b

Bo'ri xursand kuladi,
Burgut kelgach yoniga.
Bugun ikkov do'st bo'lib,
Borar quyon oviga.

J j

Jo'ravoyning jo'jasи,
Juda maqtanchоq.
Jo'jaxo'roz demang deb,
Qichqirar har choq.

Ch ch

Chigirtka va chumoli,
Don talashib qoldilar.
Chumchuq hakam bo'lsin, deb,
Xatoga yo'l qo'yidilar.

AXTAMQUJI

MAZALI NON BO'LAKLARI

Pazanda qizgal

Ko'pincha yosh bolalaming oyisiga, «Kiryeshki olib be ring», deyayotganini eshitaman. Bunday turdag'i mahsulotlarga turli kimyoiv ozuqa moddalar aralashirtilganiga qaramay, katta-yu kichikning sevimi yeguligiga aylanib ulgurgani sir emas. Bilasizmi, «Kiryeshki»larni yu sharoitida ham tayyorlash mumkin. Bugun sizlarga ana shu yegulikning tayyorlanish usulini o'rgataman. Buning uchun bizga istalgan turdag'i non (ushatilgan non bo'laklari ham bo'ladi), ozgina tuz yoki shakar kerak bo'ladi. Ba'zilar «Galina blanka» qo'shadi. Ammo uning tarkibida kimyoiv ozuqa qoshimchalari mavjud.

Endi ishni nonni mayda bo'laklarga bo'lishdan boshlaymiz. Maydalangan nonni gaz patnisiga bir tekisda yoya-miz, ustiga oz miqdorda mayda tuz (agar shirinini xush ko'rsgiz, 2 oshqoshiq shakar eritmasi)ni non bo'laklari ustiga bir tekisda sepamiz va gaz pechiga qo'yamiz. Yodingizda bo'lsin, non bo'laklari juda yupqa bo'lgani uchun tezda kuyib ketishi mumkin. Shuning uchun uni nazorat qilib turishingiz kerak bo'ladi. Non bo'laklari qizara boshlagach, ularni yana bir bor aralashirib, qaytadan gaz pechiga qo'yamiz. Bu usul non bo'laklarini bir tekisda qizarishi hamda qarsildoq bo'lishini ta'minlaydi.

FOYDALI MASLAHATLAR

1 Muntazam ravishda tish cho'tkalari turadigan idishni issiq suv va sovun bilan yuvung. Chunki bu idish bakteriyalarning vannaxonadagi eng sevimli joyi hisoblanadi.

2 Har hafta rakovinaning suv oqadigan qurvunini xlorli vosita bilan yuvung. Bu chora ifloslanishning oldini olish uchun zarur. Qolaversa, xlor bakteriyalarni o'diradi, shuning uchun rakovinani suvg'a to'ldiring va 1 stakan xlorli vosita quying. 10 daqiqa dan so'ng, suvni oqizib yuboring.

3 Yoqimsiz hidni ketkazishning eng yaxshi yo'lli vannanoring suv oqadigan qurvi ichiga 1 stakan osh sodasi seping, keyin esa 1 stakan sirkva quying. 10 daqiqa dan keyin issiq suv bilan yuvung.

4 Vannani timyan va evkalipt efir yog'lari bilan yuvung. Bu yog'lar oltinrang stafilokkk bilan kurashishda benihoya samaralidir.

Oltinrang stafilokkk - teri infeksiyasini keltirib chiqaradigan bakteriya. Ko'pincha bu dushman bizni vannada kutib turadi, undan xlor yordamida qutulish mumkin. Lekin u zaharli. Eng yaxshi o'rmini bosuvchilar - timyan va evkalipt efir yog'lari hisoblanadi.

NARGIZA tayyorladi